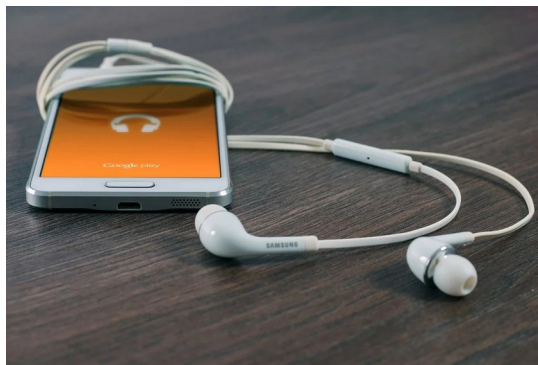

DOSSIÈR DE PREMSA

V' Votz Sintèsi vocau en occitan

Los ordenadors tanben, que pòden parlar occitan ! La **sintèsi vocau** qu'ei l'utís qui **met en votz automaticament un tèxte escrit** e que permet aus ordenadors de balhar informacions de faïçon orau.

Qu'ei utilizada per aplicacions com los **GPS**, las anóncias dens los **transpòrts en comun**, los logiciaus de **lectura a l'ecran** taus òrbs o de **comunicacion taus muts**, los **servicis telefonics automatics** (meteo,òra)... Associada a la reconeishença vocau, que permet d'**escambiar oraument dab las maquinas**, com s'ac hè, per exemple, dab los **assistents personaus**.

Votz qu'ei la **purmèra sintèsi vocau en lenga occitana**, tà l'occitan **gascon** e l'occitan **lengadocian**. Qu'estó realizada dens l'encastre de **Linguatec**, un **programa europèu transfronterèr** qui a per objectiu lo desenvolopament de las tecnologias de la lenga tà las lengas aragonesa, basca e occitana.

- Tà ensajar la sintèsi vocau *Votz* : votz.eu

/ **Perqué har parlar las maquinas en occitan ?**

Las tecnologias de la lenga – reconeishença vocau, sintèsi vocau, traduccion automatica o enqüèra analisi semantic – que son un **enjòc vitau entà las lengas minorizadas**. Entà projectà's cap a ua societat mei anar mei numerizada, aquestas qu'an de dispausar de ressorsas e apèrs de qui cau entà que los locutors **escàmbien en la lor lenga pròpia** peu mejan d'interfacis. Mei d'un programa qu'estón realizats en aqueth sens entà la lenga occitana : Linguatec (traduccion automatica e sintèsi vocau), BaTelOc (basa textuau occitana), ROLF (clavèrs predictius).

Au dia de uei, que mancam d'**espacis on la lenga occitana e pòt estar entenuda** e de locutors qui la poscan transmèter. Mes que hè mestier, tà la **socializacion** de l'occitan com taus **aprenents** mei anar mei nombrós qui an besonh de l'aver dens l'aureilha. La sintèsi vocau que permeterà de portar la lenga dens lòcs navèths, com los transpòrts en comun, e de transformar situacions de lectura en situacions d'escota (per exemple en sintetizant las actualitats d'un site web).

/ Quaus aplicacions utilizan la sintèsi vocau ?

GPS e transpòrts

Que seré hèra long d'enregistrar tots los noms de carrèras de totas las vilas d'un país, o totas las estacions de bus d'ua aglomeracion. Aqueths que son lejuts automaticament mercés a la sintèsi vocau.

Ajuda tà las personas handicapadas

La sintèsi de votz que permet a personas òrbas de léger un ecran d'ordenador, o a personas paralizadas de comunicar oraument. Ua de las sintèsis de votz mei coneishudas qu'ei la deu famós Stephen Hawking.

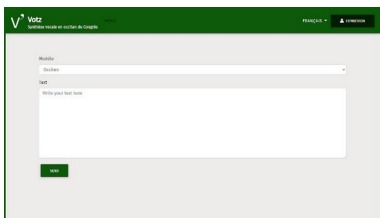
ChatBots vocaus o assistents personaus

Daubias aplicacions qu'utilizan la reconeishença vocau e la sintèsi vocau tà comunicar a l'orau dab los utilizators : ChatBots telefonics, assistents personaus (com Siri, Google Home o Alexa).

/ Las aplicacions Votz

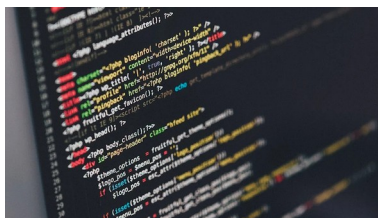
La plataforma de sintèsi

Qu'ei l'interfàcia publica tà utilizar Votz. Que picatz un tèxte, que causitz la varietat e que clicatz sus un boton tà obtiéner un fichièr audio dab lo vòste contienut lejut per la nosta sintèsi vocau.

- Disponibla sus votz.eu

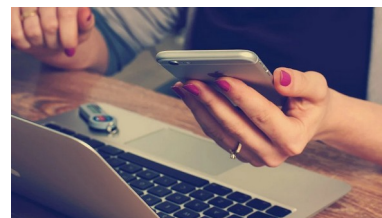
L'API Votz

Qu'ei lo servici de Votz taus desvelopaires. Que'u pòden interrogar automaticament dab los lors programas pròpis, e atau integrar la sintèsi vocau occitana dens las lors aplicacions.

- A viéner

Las aplicacions

Daubias aplicacions basadas sus la sintèsi vocau que seràn tanben distribuïdas a partir deu mes de junh : plug-ins taus navigators web, aplicacion taus telefonets, modules tà l'integracion dens sites internet.

- A viéner

/ La sintèsi vocau, com fonciona ?

Votz que fonciona mercés a l'**intelligéncia artificiau**. Los hialats neuronaus qu'estón entrainats dab **òras de tèxtes lejuts** per Domenja Lekuona (occitan gascon) e Clamenç Alet (occitan lengadocian).

Tà mei de precision, lo còrpus d'entrainament e las frases a sintetizar que son prumèr **fonetizats** mercés a l'API fonòc deu Congrès.

Tà estar adaptada a la situacion de diglossia de la lenga occitana, *Votz* que pren en compte la **prononciacion francesa** d'un gran nombre de noms de personas o de lòcs francés.

/ Linguattec

La sintèsi vocau occitana *Votz* qu'estó realizada dens l'encastre de **Linguattec**.

Lo **projetè europèu** EFA 227/16 LINGUATEC « Desvolopament de la cooperacion transfronterèra e deu transferiment de coneishenças en tecnologias deu lengatge » qu'a l'objectiu de desvolopar, demostrar e difusar ressorsas navèras, utís e aplicacions lingüistics innovantas tà melhorar lo nivèu de numerizacion de l'**aragonés**, deu **basco** e de l'**occitan**.

Qu'ei portat per un consòrci d'institucions e de centres de recèrca **especializats en lo TAL** (Tractament Automatic de la Lenga) tà las lengas aragonesa, basca e occitana, qui practican la **cooperacion transfronterèra** e lo **transferiment de competéncias**.

Aqueth projetè que permeterà la cooperacion tecnologica entre las lengas tà desvolopar ressorsas navèras, utís lingüistics, atau com aplicacions navèras en linha entà facilitar l'utilizacion de las tres lengas e un accés multilingüe au contengut peus utilizators finaus.

// Los sòcis de Linguattec

/ Los creators de *Votz*

// Lo Congrès

Lo Congrès qu'estó responsable de la realizacion de *Votz* e de la partida lingüistica deu tribalh. Que constituí las dadas (còrpus audio alinhat) e que desvolopè lo fonetizaire occitan.

Lo Congrès permanent de la lenga occitana qu'ei l'organisme interregionau de regulacion de l'occitan. Qu'òbra en los maines de la lingüistica e deu TAL (tractament automatic de la lenga).

Que produseish utís lingüistics numerics de referéncia (diccionaris, conjugators, correctors ortografics...), aplicacions tau TAL (síntesi vocau, traduccion automatica...) e aplicacions taus telefonets (clavèrs predictius...).

Qu'a tanben missions de regulacion lingüistica e de recèrca scientifica aplicada.

Qu'ei l'editor d'un multidiccionari occitan (dicod'Òc) qui a cada an mei d'un milion de visitas.

// Elhuyar

La fundacion basca Elhuyar que s'encuentè de la partida tecnica : entrainement deus hialats neuronaus, desvolopament de las interfàcias e de las aplicacions.

L'objectiu de la fundacion Elhuyar Fundazioa qu'ei d'encoratjar, de promòver e desvolopar la sciéncia e la lenga bascas. En lo maine de las tecnologias de la lenga e de l'intelligéncia artificiau, los sectors de la recèrca suus quaus la Fondacion e tribalha que son, enter autas, l'arrevirada automatica, la creacion automatica de ressorsas lingüistics, l'extraccion de tèxtes e las tecnologias de la paraula.

Elhuyar que dispausa d'aulhors d'ua experiéncia solida en lo maine deu pilotatge e de la participacion a projectes europèus de tecnologias deu lengatge. La Fondacion qu'ei sòcia deu Hialat basco de sciéncia e tecnologia.

// Intervienents

- Clamenç Alet : votz lengadociana
- Domenja Lekuona : votz gascona
- Estúdio Arbus : enregistrament e tractament deu sons
- Philippe Boula de Mareüil (Limsi) : expertisa scientifica
- Nicolas Quint : expertisa lingüistica

Que mercejam los testaires volontaris de las duas síntesis vocaus (universitaris, associatius, conselhèrs pedagogics, estudiants, institucionaus, jornalistas, lingüistas, artistas o simples usatgèrs deu numeric occitan).

// Sostiens

Interreg
POCTEFA

OFICIPUBLIC
de la lenga occitana

PYRENEES ATLANTIQUES
LE DEPARTEMENT

/ Tà mei d'informacions

Lo Congrès permanent de la lenga occitana
Castèth d'Este, Avenue de la Pléiade
64140 Billère

premsa.locongres.com/votz

info@locongres.org

05 59 13 06 40